

רע"פ 2342/14 - כמאל כנאענה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

רע"פ 2342/14

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

המבקש: כמאל כנאענה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה בתיק עפ"ג 14428-02-14 שניתן ביום 20.03.2014 על ידי כב' השופטים ע' גרשון; כ' סעב ות' שרון-נתנאל ובקשה לעיכוב ביצוע

בשם המבקש: עו"ד פ' שרקאוי

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה (השופטים ע' גרשון, כ' סעב והשופטת ת' שרון-נתנאל) בעפ"ג 14428-02-14 מיום 20.3.2014, במסגרתו התקבל ערעור המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (השופט ע' קוטון) בת"פ 46180-01-11 מיום 31.12.2013.

רקע והליכים

2. ביום 5.6.2013 המבקש הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של הוצאת חשבוניות מס מבלי שיהיה זכאי לכך (32 עבירות); המשך ניהול עסקאות לאחר שנאסר עליו; ופעולה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שהוא חייב בו, בניגוד לסעיפים 117(א)(5), 117(ב)(2) ו-117(ב1), לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975.

3. על פי כתב האישום, המבקש עסק כקבלן משנה בעבודות איטום, ומתוקף היותו "עוסק" היה חייב בהגשת דו"חות תקופתיים ובתשלום מס. בשנים 2007-2009 המבקש ביצע עבודות עבור חברת דן ליר הנדסה בע"מ והוציא בגינן 32 חשבוניות מס פיקטיביות על שם שש חברות שונות שאינן בבעלותו ואינו רשום כבעל מניות או כמנהל בהן ואף אינו נושא בהן תפקיד. בדרך זו, נמנע המבקש מלדווח לרשויות המס על עסקאות ולשלם בגינן מס כחוק.

4. בהסדר הטיעון נקבע כי המשיבה תטען לעונש שבין תשעה חודשי מאסר בפועל לבין שמונה עשר חודשי מאסר בפועל וכי המבקש יטען לעונש באופן חופשי. ביום 31.12.2013 גזר בית משפט השלום את דינו של המבקש. נקבע כי מתחם הענישה ההולם בעבירות נע בין שישה חודשי מאסר בפועל לבין חמישה עשר חודשי מאסר בפועל. בית המשפט ציין כי הנסיבות של העבירות הן מחמירות וכי מדיניות הענישה בגין עבירות אלה היא שלנוכח חומרת העבירות, נסוגות נסיבות אישיות מפני האינטרס הציבורי. מנגד, קבע בית המשפט כי הענישה היא לעולם אינדיבידואלית וכי במקרה הנוכחי יש לייחס משקל ממשי לנסיבותיו האישיות של המבקש ולהודאתו. עוד קבע בית המשפט כי במקרה הנוכחי קיימים סיכויי שיקום. זאת למד בית המשפט מכך שמאז 2009 המבקש לא חזר על מעשים דומים ועל כן סבר כי יש ליתן לשיקול זה משקל בתוך מתחם הענישה. לפיכך, גזר עליו עונש של 6 חודשי מאסר בפועל שירוצה על דרך של עבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים שלא יעבור עבירה בה הורשע בהליך זה וקנס בסך 50,000 ש"ח או 100 ימי מאסר תמורתו.

5. המשיבה ערערה על גזר הדין לבית המשפט המחוזי בחיפה וטענה כי העונש שהושת על המבקש סוטה באופן משמעותי לקולה, חורג ממתחם הענישה שנקבע לעבירות מסוג זה ואינו הולם את חומרתן. זאת לנוכח מספרן הרב של העבירות, התקופה הממושכת בה בוצעו וההיקפים הכספיים הגבוהים בהם מדובר. המשיבה הדגישה את הקלות שבה בדרך כלל מבוצעות עבירות אלה ואת חוסר היכולת לאתר אותן. הטענה העיקרית של המשיבה הייתה כי בית משפט השלום שגה בכך שייחס משקל רב לשיקולי השיקום והעדיף אותם רק בהסתמך על כך שמהיום בו נחשפה הפרשה ועד למתן גזר הדין לא נרשמו לחובת המבקש עבירות נוספות. מנגד, טען המבקש כי מתחם הענישה שקבע בית משפט השלום הוא מתחם הולם. המבקש הפנה לפסיקה שלטעמו עוסקת במקרים שבהם נסיבות העבירות היו חמורות יותר ועם זאת נגזרו על הנאשמים עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. לבסוף, ציין המבקש את השיהוי של המשיבה בהגשת הבקשה ביום האחרון להארכת עיכוב ביצוע של עבודות השירות, כך שהמבקש החל לבצען והפסיק רק כאשר ניתנה החלטה המאריכה את עיכוב הביצוע.

6. ביום 20.3.2014 קיבל בית המשפט המחוזי את ערעור המשיבה. בית המשפט קבע כי העבירות בהן הורשע המבקש על נסיבותיהן הן חמורות. עוד קבע כי מדובר בהתנהלות שיטתית ומתוכננת להשתמט מתשלום מס. ציין את קלות ביצוע העבירות ואת הקושי של רשויות האכיפה לגלות אותן. בית המשפט ציין עוד את הנזק לקופת המדינה ולציבור משלמי המיסים אשר מנהלים את עסקיהם באופן כשר ומשלמים את המיסים המתחייבים. כן ציין בית המשפט כי מדיניות הענישה בעבירות אלה היא מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. לנוכח האמור, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בהן הורשע המבקש על נסיבותיהן נע בין תשעה לשמונה עשר חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי קבע כי נסיבות אישיות של נאשם אינן יכולות להוות נימוק לחריגה לקולה ומכל מקום נסיבותיו האישיות

והמשפחתיות של המבקש אינן מצדיקות זאת. אשר לשיקולי השיקום, בית המשפט קבע כי אין די בעובדה כי לא נרשמו עבירות נוספות לחובת המבקש, כדי להצביע שהוא השתקם או שיש סיכוי של ממש שישתקם וממילא גם בית משפט השלום הביע את דעתו כי איננו סבור שיש מקום לחרוג לקולה ממתחם הענישה. לפיכך, המיר בית המשפט המחוזי את ששת חודשי המאסר לריצוי בעבודת שירות בשתיים עשר חודשי מאסר בפועל. שאר רכיבי העונש נותרו על כנם.

הבקשה

7. במסגרת בקשת רשות הערעור, המבקש טוען כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שלא ייחס משקל מספק לנסיבותיו האישיות, הכלכליות והמשפחתיות וכן למצבו הבריאותי. המבקש עוד טוען כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שלא ייחס משקל מספק לכך שמעולם לא הוטל עליו מאסר בפועל וכי המאסר עלול לגרום לו לנזק בלתי הפיך וכן כי הוא החל בביצוע עבודות השירות.

הכרעה

8. אין בידי להיעתר לבקשה לרשות ערעור. הלכה היא, כי אין מעניקים רשות לערעור שני, אלא אם כן המקרה מעלה סוגיה או טענה בעלת חשיבות כללית, משפטית או ציבורית, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)), או אם ישנם שיקולי צדק ייחודיים בנסיבות המקרה (רע"פ 5066/09 אוחיון נ' מדינת ישראל (22.4.2010)). מקרה זה אינו נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים את התערבות בית משפט זה.

9. עניינה של הבקשה הוא חומרת העונש. ככלל טענות לעניין זה אינן מקימות עילה למתן רשות ערעור אלא בנסיבות של סטייה ניכרת ממדיניות הענישה (בר"ע 2853/91 פלוני נ' מדינת ישראל (13.8.1991)). לא ניתן לומר כי השיקולים שהעלה המבקש נעלמו מעיניו של בית המשפט המחוזי וניכר כי הוא נדרש להם בפסק דינו. זאת ועוד, מקובלת עליו קביעתו של בית המשפט המחוזי לפיה בית המשפט השלום הקל בגזר דינו עם המבקש באופן שהצדיק את התערבותו. העובדה כי לחובת המבקש לא נרשמו עבירות נוספות, אינה מספקת כדי לקבוע כי ישנו סיכוי ממשי לשיקומו, ומכל מקום קיומו של סיכוי כזה אינו יכול בנסיבות העניין, להצדיק חריגה ממתחם הענישה שקבע בית המשפט המחוזי.

10. סוף דבר, הבקשה נדחית. לפיכך, מתייתרת ההחלטה בבקשה לעיכוב הביצוע. המבקש יתייצב לריצוי עונש מאסר בבית מעצר קישון ביום 31.3.2014, כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מפסק דינו של בית המשפט המחוזי. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787336 ; 08-9787377.

ניתנה היום, כ"ט באדר ב' התשע"ד (31.3.2014).

שׁוֹפֵט
